

Katedra Higieny Żywności Zwierzęcego Pochodzenia, AR w Lublinie,

*S.C. „WIS-WET” w Łukowie

SZKUCIK K., WOJTUS A.*

Ocena stopnia wykrwawienia zwierząt pochodzących z ubojów sanitarnych

Evaluation of bleeding degree of animals from sanitary slaughter

Celem badań była ocena stopnia wykrwawienia zwierząt ubijanych w rzeźni sanitarnej w porównaniu do osobników ubijanych w normalnych warunkach przemysłowych.

Materiał do badań stanowiło 1250 tusz świń i 450 tusz bydła ubijanych w latach 1996–1999 w rzeźniach sanitarnych różnych zakładów mięsnych oraz po 200 sztuk świń i bydła pochodzących z normalnego (przemysłowego) uboju. Zwierzęta pochodzące z rzeźni sanitarnej podzielono na dwie grupy: ubijane z konieczności w transporcie i chore (najczęściej z objawami gorączki), które poddawano ubojowi w wym. rzeźni. Ocenę stopnia wykrwawienia przeprowadzono za pomocą testu dyfuzji hemoglobiny w agarze wg Beutling oraz próby kompresorowej. Badania przeprowadzono na mięśniach skośnym wewnętrznym brzucha i mięśniach szyi. Oba testy i mięśnie oceniono we wcześniejszych badaniach eksperymentalnych jako najbardziej przydatne do określania stopnia wykrwawienia. Wyniki oceny stopnia wykrwawienia przedstawiono w skali 3 punktowej, wg której 1 pkt. oznaczał pełne (prawidłowe) wykrwawienie, 2 pkt. mierne wykrwawienie, 3 pkt. brak wykrwawienia.

Stwierdzono istotne różnice w poziomie wykrwawienia pomiędzy tuszami pochodzącymi z normalnego ubojów, z rzeźni sanitarnej i ubijanych z konieczności w czasie transportu. Różnice te dotyczyły zarówno tusz świń, jak i bydła. Prawidłowości te wystąpiły w obu badanych mięśniach i potwierdziły je zarówno test dyfuzji hemoglobiny w agarze wg Beutling, jak i próba kompresorowa. Najlepszym wykrwawieniem cechowały się tusze pochodzące z normalnego uboju, gorszym tusze zwierząt chorych poddanych ubojowi w rzeźni sanitarnej, a najniższy stopień wykrwawienia stwierdzono w tuszach zwierząt ubitych w transporcie. Porównując otrzymane wyniki stopnia wykrwawienia zwierząt z wynikami eksperymentalnie wykrwawianych świń stwierdzono, że tusze pochodzące z przemysłowego (normalnego) uboju są z reguły dobrze (maksymalnie) wykrwawione. Sporadycznie stwierdzano nieco niższe wykrwawienie wskazujące na ok. 75% upust krwi. Tusze zwierząt chorych, o niejednokrotnie nie zdiagnozowanej przyczynie choroby, ubitych w rzeźni sanitarnej wykazywały niezupełne wykrwawienie, w granicach 75% lub 50%. Stopień wykrwawienia zwierząt poddanych ubojowi z konieczności w czasie transportu wskazywał na maksymalnie 25% upust krwi lub zupełny brak wykrwawienia. Można przypuszczać, że były to osobniki, które ubijano w agonii lub dokonywano tzw. uboju pozorowanego.